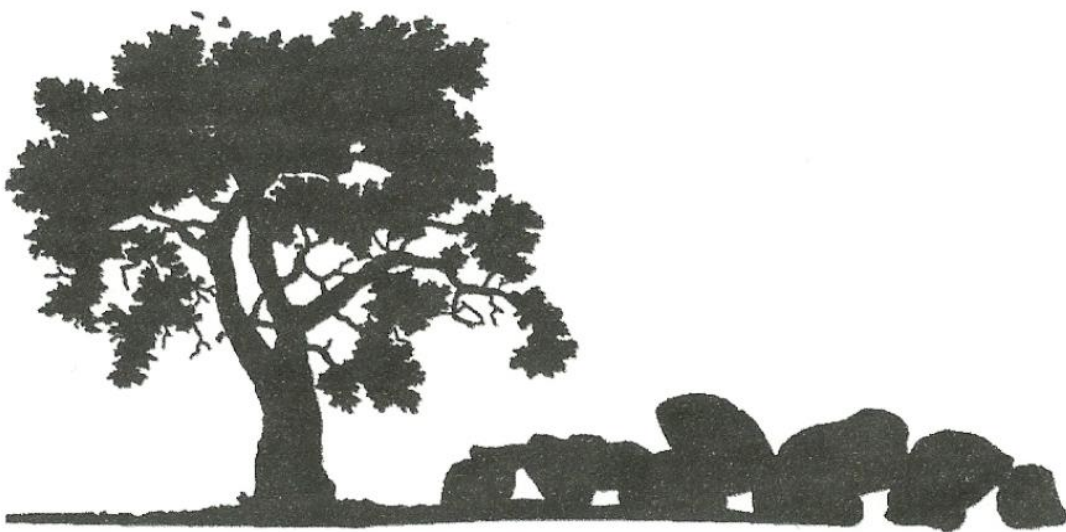

NGV
genealogisch tijdschrift voor
Drenthe en Noordwest-Overijssel

THREANT

28e jaargang – (2017) nr. 2

THREANT

is het kwartaalblad van
NGV Drenthe en Noordwest-Overijssel

INHOUD:

Van de voorzitter	29
Activiteiten NGV Drenthe en NW-Overijssel	30
Genealogisch Inloopspreekuur	31
Waar komt ook alweer de naam Threant vandaan	31
Agenda algemene ledenvergadering	32
Duitslandmiddag in Rolde goed bezocht	34
Inzenddatum kopij volgende Threant	34
Lezing Antonia Veldhuis	34
Wie helpt	35
Joodse slachtoffers uit Noordwest-Overijssel	35
Familiearchieven	46
Genealogie van oom Jan	50
De kleinste jongemannen uit Smilde	52
Bidprentjes	55
Foto Veenhoopsbrug Smilde	55

Regels voor het inzenden van kopij vindt u op onze afdelingssite.

De *Threant* verschijnt 4 x per jaar. Leden van NGV Drenthe en Noordwest-Overijssel ontvangen de *Threant* geheel gratis.

Redactie Threant

eindred.: Henriëtte Meppelink
lay-out: Henriëtte Meppelink
redactielid: Jan Ridderbos
Redactie-adres:
Threant, p/a A. Pol,
Prins Mauritsplein 30-23
7902 AG Hoogeveen

Ook niet-leden kunnen zich op *Threant* abonneren voor €9,50 per jaar, losse nummers €3,00 (incl. portokosten).

De bedragen kunnen worden overgemaakt op rek. nr. NL48INGB0003067169 ten name van NGV Drenthe en Noordwest Overijssel te Waneperveen. Bij nabestellingen verzoeken wij u de jaargang(en) c.q. het nummer van de te ontvangen *Threant* te vermelden.

De redactie aanvaardt geen verantwoordelijkheid aangaande de inhoud van de genealogische artikelen.

Bronvermelding:

Ons tijdschrift is van en voor onze leden. Dit willen we graag zo houden. Om zoveel mogelijk bekendheid aan onze vereniging en ons blad te geven, vraagt de NGV Drenthe u overgenomen artikelen met bronvermelding op te nemen.

Threant wordt gedrukt bij Promens Care in Hoogeveen.
ISSN: 1380 – 393 X

Facebook:
<https://www.facebook.com/ngvafdelingdrenthe>.

Als ik dit schrijf is dag van de Drentse Familiegesciedenis al weer lange tijd achter de rug. Met ruim 500 bezoekers prijzen zowel de organisatie als ons bestuur zich zeer tevreden met de opkomst voor alweer de derde keer op rij. Onze stand, samen met die van de Nationale Militie van Jan en Anneke Pol stond in de Laarwoudzaal tegenover de Molukse stand, waar lekkere Molukse hapjes werden klaargemaakt. Dat was dus de hele dag smullen voor een luttel bedrag. Bovendien kregen de standhouders een heerlijke Molukse lunch aangeboden. Onze stand had niet te klagen over bezoekers. Natuurlijk wil je het liefst nieuwe leden maken. Dat lukte helaas niet, maar er waren veel personen die graag informatie wilden hebben over de NGV. Zelf verzorgde ik informatie over GensDataPro, waarover veel vragen waren. Het betrof vooral een groep mensen die GensDataPro niet kenden. De meeste mensen, die bijna bij me op schoot zaten, waren mensen die op zoek waren naar hun voorouders. Al deze mensen heb ik kunnen helpen, op één na. Het was een dame die aan mij vroeg of ik even haar oudst bekende voorouder zou willen opzoeken. Toen ik antwoordde dat dat niet 'even' mogelijk was, en dat dit dagen, maanden, misschien zelf jaren aan werk zou moeten gaan kosten, keek ze me verbaasd aan. Ze zei dat ze had verwacht dat deze speurtocht in het verleden in een oogwenk opgelost kon worden. Ze draaide zich verbaasd en een beetje boos om en verdween weer in de menigte. De laatste dame die naast me kwam zitten was op zoek naar de ouders van een bepaalde persoon in Coevorden, rond 1800. Het waren de ouders van Johan Martin Bergman. Ik vertelde dat dat best een Johann Marten (of Maarten) Bergmann zou kunnen opleveren en mogelijk van Duitse afkomst. Ze werd enthousiast en meldde dat ze ooit had gehoord dat die familie uit Duitsland afkomstig zou kunnen zijn. Na enig zoekwerk kwam er inderdaad een Johann Marten tevoorschijn en na verder onderzoek een lijn die naar Duitsland leidde. Ik kon haar ook vertellen dat die vader burgemeester was geweest en daarmee sprong ze bijna een gat in de lucht. Daar had ze jaren naar gezocht en kon het niet vinden. Als je dan ook nog een akte kunt laten zien, wordt de vreugde alleen maar groter. Er werden foto's van het scherm gemaakt en aantekeningen in een schrift. "Hoe moet ik nu verder zoeken in Duitsland", vroeg ze. Daarbij verwees ik haar naar de Duitslandmiddag in Rolde op 26 februari. Dankbaar en enthousiast verliet ze de zaal. Zulke mensen zijn potentiële nieuwe leden. Wie weet horen we nog van haar. Mijn visitekaartje van de NGV heeft ze in ieder geval, alsmede een folder van GensDataPro.

Nieuws uit Weesp is er niet veel te vertellen. Het meeste hebt u al kunnen

lezen in de digitale Nieuwsbrief van de landelijke redactie. Ons VC verhuist niet naar de Munt in Utrecht, maar naar Bunnik. Vanaf 1 april hoopt men daar bezoekers te kunnen ontvangen. Achter de schermen is men ook druk bezig de complete website een nieuw look te geven. Dit zal zonder meer ook gevolgen hebben voor onze eigen 'webstek', waarvan de 'data ingelezen' moet worden. In verband met de weersomstandigheden werd het voorzittersoverleg verplaatst van 7 januari naar 11 februari.

De afgelopen tijd heb ik mij meer verdiept in Familiegesciedenis. Onze NGV wil zich in de nabije toekomst meer gaan richten op Familiegesciedenis. Dat betekent niet dat genealogie gaat verdwijnen. Binnen de genealogie moeten meer verhalen komen over de familie, over wat opa vroeger allemaal heeft gedaan en wat je je nog over hem herinnert. Heb je bekende personen binnen je genealogie dan is het opnemen van een biografie een prima element. Zo'n biografie van een bekend persoon is op internet goed te vinden. Ook Wikipedia kan daar in een grote behoefte voorzien. Bovendien mag je zonder meer uit Wikipedia overnemen, ook de foto's. Echter een bronvermelding is ook in dit geval altijd op zijn plaats. Zelf hoef ik daarvoor mijn gegevens niet meer aan te passen en besef ik, dat ik altijd al aan Familiegesciedenis heb gedaan.

Uw voorzitter, Harm Hillinga

ACTIVITEITENAGENDA NGV DRENTHE EN NOORDWEST-OVERIJSEL

8 april 2017: Algemene Ledenvergadering in De Vredehorst, Zuidwoldigerweg 32, aanvang 13.00 uur.

8 april 2017: Lezing: Met internet uw verleden vinden.
Spreker Antonia Veldhuis, aanvang 14.00 uur.

8 april 2017: Genealogisch Inloopspreekuur
Adres: Bibliotheek Hoogeveen, Willemskade 27, aanvang 13.30 uur

OVERIGE ACTIVITEITEN

8 april 2017: Inloopspreekuur stamboomonderzoek
Adres: Centrale Bibliotheek Emmen, Noorderplein 101, aanvang 13.30 uur.

8 april 2017: Hindelopen, spreker Mw. Hack.

Adres: Groeneweg 1 Leeuwarden (NGV afd. Friesland), aanvang 13.30 uur.

19 april 2017: De grens met Drenthe, spreker Paul Brood en Erwin Karel.

Adres: Cascadeplein 4 Groningen (NGV afd. Groningen), aanvang 20.00 uur.

GENEALOGISCH INLOOESPREEKUUR

De NGV afd. Drenthe en Noordwest-Overijssel houdt in samenwerking met de Bibliotheek Hoogeveen een genealogisch inloopspreekuur. Dit spreekuur is elke tweede zaterdag van de maand vanaf 13.30 tot 15.30 uur in de bibliotheek.

Deze middag is bestemd voor u als u wilt beginnen met stamboomonderzoek naar uw voorouder en niet weet hoe en waar, als u al bent begonnen en u bent vastgelopen in het onderzoek en als u vragen heeft over stamboomonderzoek, bronnen, archieven en webadressen.

De vragen hoeven niet specifiek over Hoogeveen of Drenthe te gaan, in principe is dit inloop uur bedoeld voor onderzoek in heel Nederland.

Het is niet zo dat wij een stamboom voor u maken, maar wij willen u wel graag weer op weg helpen. Het spreekuur wordt verzorgd door Anneke en Jan Pol en is gratis toegankelijk.

De volgende data zijn: 8 april en 13 mei 2017. Locatie: Bibliotheek Hoogeveen, Willemskade 27 Hoogeveen.

WAAR KOMT OOK ALWEER DE NAAM THREANT VANDAAN?

In 1989 wordt de NGV afdeling Drenthe opgericht. In het afdelingsblad van de afdeling Drenthe van de NVG, 1990 jaargang 1 nummer 1, doet de redactie een oproep aan haar leden om een naam te bedenken voor het blad. In het tweede nummer wordt de naam bekend gemaakt. De redactie schijft:

‘Omdat genealogie en historie nauw met elkaar verband houden en het de naamgeving betreft van een mededelingenblad van afdeling Drenthe en Noordwest-Overijssel, meent de redactiecommissie in de naam ‘Threant’ een goede keuze gedaan te hebben.’

De naam Threant komt uit een duister verleden en is een van de oudst bekende schrijfwijzen voor Drenthe. Volgens een oorkonde van het klooster Werden uit het jaar 820 kreeg genoemd klooster, dat gelegen was aan de Ruhr in Duitsland van een zekere Theodgrim, zoon van Aldgrim, ten geschenke een erfgoed dat hij zelf gekregen had van Ricfrid. Genoemd erfgoed is te vinden ‘in villa qui dicitur Arlo in pago Threant’ (vertaling in het dorp Arlo in de gouw

Drenthe). Het dorp Arlo moet gezocht worden in Taarlo (te Arlo) of Tynaarlo (in Arlo).

Voor het inzenden van een naam dankt het bestuur de volgende leden: E. Akkerman, J.D. van Biemen, A. de Brueys - Jansen, J. Eising, B.J. Finke, H.M. Gaasbeek, W. de Jang - Wesseling, J. Kreeft - Snippe, L. Kroeze, G.J.J. Lagerwaard, J.C.G. de Lange - Borst, W.H. Morel van Mourik en J.K. Peeks.

AGENDA ALGEMENE LEDENVERGADERING

Het bestuur van de NGV afd. Drenthe en Noordwest-Overijssel roept haar leden op voor de te houden voorjaarsvergadering op zaterdag 8 april 2017. De vergadering wordt gehouden in de Vredehorst, Zuidwoldigerweg 32, 7908 AD te Hoogeveen van 13.00 uur tot 14.00 uur.

1. Opening en vaststelling agenda.
  2. Mededelingen en ingekomen stukken.
  3. Notulen van de ledenvergadering van 19 november 2016 te Hoogeveen. *)
  4. Afdelingsjaarverslag 2016 van de secretaris. *)
  5. Afdelingsjaarverslag 2016 van de penningmeester. *)
  - 6a. Verslag van de kascommissie, bestaande uit de heer N. Scheffer (De Wijk, 3e keer w.v. 1e keer reserve) en de heer H.J. de Vries (Hoogeveen, 2e keer)
  - 6b. Verlenen décharge aan penningmeester en bestuur
  - 7a. Benoeming van de kascommissie.
- Indien de heren akkoord gaan, bestaat de nieuwe kascommissie uit de heren H.J. de Vries (Hoogeveen, 3e keer en G.D. Zwanenburg (Drachten, 2e keer w.v. 1e keer reserve).
- 7b. Er moet een nieuw reserve-kascommissielid worden benoemd. (Iemand die nu geen lid van de kascommissie was)
  8. Bestuursverkiezing.

Conform artikel 27 lid 2 en 3 van de statuten van de NGV, kunnen leden zich (tegen)kandidaat stellen voor een bestuursfunctie tot uiterlijk één week voor aanvang van de vergadering, schriftelijk en ondersteund (ondertekend) door minimaal vijf leden van de afdeling. De leden hebben zitting voor drie jaren en zijn vervolgens terstond herbenoembaar. Het bestuur stelt een zodanig rooster van aftreden vast, dat telkens ongeveer 1/3 van het aantal leden aftredend is, waaronder tenminste één lid van het dagelijks bestuur. Wie in een tussentijdse vacature wordt benoemd, neemt op het rooster de plaats in van zijn voorganger. Het bestuurslidmaatschap eindigt voorts door het beëindigen van het lidmaatschap.

Het rooster van aftreden ziet er thans als volgt uit:

2017: DB lid Harm Hillinga, voorz. (*in functie herkiesbaar*).

2017: Alg. bestuurslid Bas de Wit (*herkiesbaar*).

2018: Alg. bestuurslid, dhr. Aaldert Otten (*tussentijds afgetreden en niet herkiesbaar*).

2018: DB lid, dhr. Bert Heidmeijer, pennm.

2019: DB lid Jan Ridderbos, secr.

2019: Alg. bestuurslid Henk Jonkman

De heren H. Hillinga (voorz.) en B. de Wit (Alg. bestuurslid) zijn dit jaar aftredend en herkiesbaar. Er zijn bij het opstellen van deze agenda geen (tegen)kandidaten.

Het is een beetje vreemd dat Bas de Wit, op 19 nov. 2016 benoemd, nu al aftredend is. Dat komt omdat degene die in een tussentijdse vacature wordt benoemd, in het rooster de plaats van zijn voorganger inneemt en dat was toen een vacature. Doordat dhr. Aaldert Otten is afgetreden is er één vacature ontstaan.

9. Kort verslag van de ALV op 26 november 2016 te Driebergen. Deze werd bijgewoond door de afgevaardigde van de afdeling dhr. Harm Hillinga. *)

10. Voorbespreking van de ALV te Driebergen op 22 april 2017.**)

11. Benoeming en mandatering afgevaardigde en plv. afgevaardigde voor de AV te Driebergen op zaterdag 22 april aanstaande. Onze voorzitter is reeds eerder als vaste afgevaardigde benoemd en de secretaris als plaatsvervangend afgevaardigde. De afgevaardigde zal bij toerbeurt worden begeleid door een ander bestuurslid. Derhalve hoeft er geen Benoeming en mandatering meer plaats te vinden. De afgevaardigde zal namens de afdeling naar eer en geweten de ter tafel komende onderwerpen afhandelen. Voorstel tot continuering van dit beleid.

13. Bestuursbeleid.

12. Rondvraag.

14. Sluiting.

*) Bij deze punten behoren bijlagen. Onze leden krijgen een digitale uitnodiging, waarbij de bijlagen in digitale vorm zijn bijgesloten.

***) Bij dit agendapunt behoren bijlagen die u kunt vinden op de landelijke website.

De agenda en de bijlagen liggen niet ter inzage ter vergadering en worden niet meer post verzonden.

DUITSLANDMIDDAG IN ROLDE GOED BEZOCHT

De Duitslandmiddag in Rolde heeft de verwachtingen overtroffen. Met ruim 100 bezoekers was het gezellig druk in Café Restaurant Hofsteenge. De stands werden goed bezocht en er werd goed geluisterd naar de sprekers. Helaas moest voor een Duitse spreker het scherm voor de beamer -en de beamer zelf- worden omgebouwd van het podium naar de achterkant van de zaal. Voorin de zaal bleek WiFi niet te werken, terwijl dat achterin wel het geval was. De middag werd geopend door de voorzitter van de afdeling Groningen die ook de sprekers aankondigde.

Er werd geen wanklank gehoord en de conclusie was dat een dergelijke middag beslist voor herhaling vatbaar is.

INZENDDATUM KOPIJ VOLGENDE THREANT

De redactie stelt het zeer op prijs om uw kopij te ontvangen. Kopij voor het volgende nummer, wat een themanummer gaat worden over Noord-West Overijssel dat in juli 2017 verschijnt, moet voor 31 mei 2017 binnen zijn bij het mailadres van de redactie: *kopij@drenthe.ngv.nl*. Bij voorbaat onze dank! Lever uw kopij bij voorbaat aan per mail op A4-formaat, lettertype Calibri, puntgrootte 15. Voor andere vormen van kopij indienen kunt op contact opnemen met de redactie. Zie voor adres en telefoonnummer achterin deze Threant.

ANTONIA VELDHUIS GEEFT 8 APRIL LEZING IN DE VREDEHORST

Antonia Veldhuis geeft op 8 april aanstaande een lezing in De Vredehorst aan de Zuidwoldigerweg 32 te Hoogeveen over het onderwerp: met uw internet uw verleden vinden, sneller en beter zoeken naar uw voorouders. De lezing begint om circa 14.00 uur, na de Algemene Ledenvergadering en is toegankelijk voor leden en niet-leden. De toegang is gratis. Antonia Veldhuis werd 20 jaar geleden gegrepen door het genealogie-virus. Ze publiceerde artikelen in Gens Nostra, Gruoninga, 11 en 30, GroninGEN, Roots@Groningen en HuppelDePup. Ze schreef over zoeken op internet voor de NGV afd. Groningen en was (tot het opheffen ervan) digitale columnist voor GensData en de Nederlandse Computer Vereniging. Elke maand is er een Column van haar te lezen op de website van de NGV (www.ngv.nl) in de rubriek Webdigit@@I met daarin tips, trucs en genealogische en historische

interessante websites.

Beter en sneller zoeken naar historische gegevens, voorouders en hun leefomgeving. Een lezing/demonstratie voor beginners en gevorderden over hoe u via internet onderzoek kunt doen naar historische gegevens over bijvoorbeeld uw voorouders, hun woonomgeving en levensomstandigheden. Antonia neemt u mee in een zoektocht om uw voorouders te vinden, ze daarna wat 'aan te kleden' en hun woonomgeving in kaart te brengen.

U hoort hoe u op uw comfortabele bank, uw luie stoel of in uw eigen computerhoekje mensen uit het verleden moet zoeken en u leert ze kennen. U ziet websites waar u kunt lezen over uw roots, kunt zien wat deze mensen deden, waar ze woonden en wie hun burens waren.

WIE HELPT?

Frits van 't Spijker te Emst is al lang op zoek naar de afkomst/afleiding van zijn familienaam (zie <https://www.historischcentrumoverijssel.nl/forum/genealogie/kamperzeedijk>)

Hijzelf legt verband met een 'spijker', gelegen aan de Zeedijk (tussen Kampen en Genemuiden), in het buurtschap Afschet/Asschet, op het grondgebied van de gemeente of het schoutamt Genemuiden. Is er wellicht iemand, bekend met de omstandigheden van toen, die hem op een goed spoor kan zetten? Mailadres fsims@euronet.nl.

JOODSE SLACHTOFFERS UIT NOORDWEST-OVERIJSSSEL

Ingezonden door: Jan Ridderbos. Email: jan.ridderbos@zonnet.nl.

Ditmaal besteden we aandacht aan Steenwijk, de plaats uit Noordwest-Overijssel met de meeste Joodse oorlogsslachtoffers.

Steenwijk

In de zomer van 1942 (waarschijnlijk eind juli/ begin augustus) werd een aantal Joodse Steenwijkers in een werkkamp bij Staphorst ondergebracht en tewerkgesteld. Ongeveer de helft van de joodse inwoners van Steenwijk wist met hulp (die niet alleen uit Steenwijk afkomstig was) onder te duiken en zo de bezetting te overleven. De meeste anderen werden naar de kampen in het oosten gedeporteerd en aldaar vermoord. Twee personen pleegden zelfmoord en één persoon stierf in Kamp Westerbork; ook zij behoren tot de 51 Joodse Steenwijkers die op een monument herdacht worden.

Oprichting

De oprichting van dat monument was een initiatief van de Stichting Gedenkteken Joodse Steenwijkers. Lid en ontwerper van het monument Jan van Rossum was van mening dat er in Steenwijk te weinig herinnerde aan de joodse inwoners van het dorp en is een onderzoek gestart. Naar aanleiding hiervan heeft Van Rossum een boek geschreven over de geschiedenis van de 51 Steenwijker joden die tijdens de bezettingsjaren door oorlogshandelingen om het leven zijn gekomen. Het boek is verschenen in 2005, hetzelfde jaar waarin ook het monument werd onthuld.¹

Goed gedocumenteerd

De lotgevallen van de Joodse bevolking in Steenwijk tijdens WO II zijn goed gedocumenteerd. Jan van Rossum schreef niet alleen een lijvig boek over de Joodse oorlogsslachtoffers, maar eveneens een dik boek over de Joden, die aan het noodlot wisten te ontsnappen.² Zeker waar we geen historische vereniging, maar een genealogische vereniging zijn, behoeven we dat werk niet over te doen. We kunnen we iets anders aanbieden. Joden, die te Steenwijk woonachtig waren, zoals Simon van der Horst en Betje Levi, hadden niet alleen familieleden in die woonplaats. Met behulp van onderstaande genealogie kunnen we duidelijk maken, wat de kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen van genoemd echtpaar overkwam.

Beknopte Genealogie Van der Horst³

Generatie I

Salomon Machiels, geboren rond 1700 te Horstgen [= kleine Horst], Kleefsland (Duitsland).

Gehuwd rond 1734 te Horstgen met
N.N.

Uit dit huwelijk:

Machiel Salomons van der Horst, geboren rond 1735 te Horstgen.

Generatie II

---

¹ Rossum, J.A. van: *51 Portretten; de vermoorde joden van Steenwijk uit de schaduw*. Steenwijk, St. Gedenkteken Joodse Steenwijkers, 2005, 268 p.

² Rossum, J.A. van: *In de onderduik; hoe Steenwijker joden de oorlog overleefden*. Steenwijk, St. Gedenkteken Joodse Steenwijkers, 2011, 279 p.

³ Gegevens m.n. ontleend aan www.akevoth.nl en www.joodsmonument.nl.

Machiel Salomons van der Horst, geboren rond 1735 te Horstgen, zoon van Salomon Machiels en N.N.; overleden op ?

Gehuwd rond 1760 in Kleefslant met

Judik-Judith Josephs, geboren in 1727 te Livorno (Italië), dochter van Joseph Meyer en Saartje Abrahams; overleden op 29 juli 1815 te Hoogeveen.

Uit dit huwelijk o.a.:

Meijer Machiel van der Host, geboren in januari 1761 te Harsien =? Horstgen.

Generatie III

Meijer Machiel van der Horst, koopman, geboren in januari 1761 te Harsien =? Horstgen, zoon van Machiel Salomons van der Horst en Judik Judith Josephs; overleden op 2 maart 1841 te Hoogeveen.

Gehuwd rond 1789 te Hoogeveen met

Rachel Jacobs Keizer, geboren in 1765 te Hoogeveen, dochter van Jacob Keizer en Gidil/t Samuels; overleden op 16 augustus 1820 te Hoogeveen.

Uit dit huwelijk o.a.:

Salomon Keizer van der Horst, geboren op 23 augustus 1801 te Hoogeveen.

Generatie IV

Salomon Keizer van der Horst, geboren op 23 augustus 1801 te Hoogeveen, zoon van Meijer Machiel van der Horst; overleden op 28 september 1874 te **Steenwijk**.

Gehuwd met

Judik-Judit(h) Wortelboer, geboren op 10 maart 1806 te Amsterdam, dochter van Isaac David Wortelboer en Simmetje Abraham Switzer; overleden op 24 april 1894 te **Steenwijk**.

Uit dit huwelijk tien kinderen (vanaf 1832 worden acht kinderen te **Steenwijk** geboren), o.a.:

Simon van der Horst, geboren op 22 februari 1844 te **Steenwijk**.

Generatie V

Simon Salomon van der Horst, geboren op 22 februari 1844 te **Steenwijk**, zoon van Salomon Keizer van der Horst en Judik-Judit(h) Wortelboer; overleden op 13 februari 1910 te **Steenwijk**.

Gehuwd op 17 april 1868 te **Steenwijk** met

Betje Salomon Levi, geboren op 8 september 1839 te **Steenwijk**, dochter van Salomon Levi en Vrouwtje Jacob Cohen; overleden op 17 augustus 1913 te **Steenwijk**.

Uit dit huwelijk:

- a) Salomon van der Horst, geboren op 9 december 1868 te **Steenwijk**; zie verder VIa
- b) Naatje van der Horst, geboren op 12 december 1870 te **Steenwijk**; zie verder VIb
- c) Meijer van der Horst, geboren op 31 mei 1872 te **Steenwijk**; zie verder VIc
- d) Judik van der Horst, geboren op 4 maart 1874 te **Steenwijk**; zie verder VI d
- e) Karel van der Horst, geboren op 29 april 1876 te **Steenwijk**; zie verder VIe
- f) Rachel van der Horst, geboren op 17 juli 1878 te **Steenwijk**; zie verder VI f
- g) Gerrigje van der Horst, geboren op 17 april 1880 te **Steenwijk**; zie verder VIg

Generatie VI

VIa Salomon van der Horst, geboren op 9 december 1868 te **Steenwijk**, zoon van Simon Salomon van der Horst en Betje Salomon Levi; overleden op 21 december 1925 te Hummelo (Gld.).

Gehuwd op 12 mei 1895 te **Steenwijk** met

Betje Brest, geboren omstreeks 24 december 1864 te Blokzijl, dochter van Levie Brest en Reintje Gokkes; overleden op 7 maart 1927 te Doetinchem.

Uit dit huwelijk:

- a) Siemon van der Horst, geboren op 11 mei 1896 te **Steenwijk**; zie verder VIIa
- b) Reintje van der Horst, geboren op 15 februari 1898 te **Steenwijk**; zie verder VIIb
- c) Levie van der Horst, geboren op 23 januari 1900 te **Steenwijk**; zie verder VIIc
- d) Betje van der Horst, geboren op 5 september 1904 te **Steenwijk**; ; zie verder VIId

Gezin Jacobs-van der Horst, Woldstraat 3 te Steenwijk

VIb Naatje van der Horst, geboren op 12 december 1870 te **Steenwijk**, dochter van Simon Salomon van der Horst en Betje Salomon Levi; **overleden op 21 januari 1943 te Auschwitz.**

Gehuwd op 11 augustus 1899 te **Steenwijk** met

Jacob Alexander Jacobs, koopman, geboren op 22 juli 1874 te Blokzijl, zoon van Salomon Jacobs en Vrouwtje Brest; **overleden op 21 januari 1943 te Auschwitz.**

Uit dit huwelijk:

- e) Salomon Jacob Jacobs, geboren op 7 juni 1900 te Blokzijl; zie verder VIle
- f) Simon Jacobs, geboren op 16 december 1901 te Blokzijl; zie verder VIIf

VIc Meijer van der Horst, geboren op 31 mei 1872 te **Steenwijk**, zoon van Simon Salomon van der Horst en Betje Salomon Levi; overleden op 6 augustus 1941 te Opsterland.

Gehuwd op 1 juni 1898 te Zaandam met

Rebekka de Hartogh, geboren op 27 april 1869 te **Steenwijk**, dochter van Joel Nathan de Hartogh en Saartje van der Horst; overleden op 8 december 1940 te Zwolle.

Uit dit huwelijk:

- g) Betje van der Horst, geboren op 29 mei 1899 te **Steenwijk**; zie verder VIlg
- h) Salomon Joel van der Horst, geboren op 6 juli 1900 te **Steenwijk**; zie verder VIIf
- i) Simon van der Horst, geboren op 4 oktober 1901 te **Steenwijk**; zie verder VIIf

VIId Judik van der Horst, geboren op 4 maart 1874 te **Steenwijk**, dochter van Simon Salomon van der Horst en Betje Salomon Levi; overleden op ?

Gehuwd op 3 september 1897 te **Steenwijk** met

Levie de Lange, geboren op 14 december 1869 te **Steenwijk**, zoon van Meijer de Lange en Ginette de Leeuw; overleden op 19 november 1903 te Hoogeveen.

Uit dit huwelijk:

- j) Ginette de Lange, geboren op 30 juni 1898 te Hoogeveen; zie verder VIIf
- k) Betje de Lange, geboren op 12 augustus 1899 te Hoogeveen; zie verder VIIf
- m) Dina de Lange, geboren op 27 november 1901 te Hoogeveen; zie verder VIIf

Gezin Van der Horst-Turksma, Molenbeekstraat 2'' te Amsterdam

VIe Karel van der Horst, geboren op 29 april 1876 te **Steenwijk**, zoon van Simon Salomon van der Horst en Betje Salomon Levi; **overleden op 5 oktober 1942 te Auschwitz.**

Gehuwd op 27 april 1900 te Smalingerland met Reina (Reintje) Izak Turksma, geboren op 28 december 1875 te Drachten, dochter van Izak Moses Turksma en Froukje van Leer; **overleden op 5 oktober 1942 te Auschwitz.**

Uit dit huwelijk:

- n) Simon van der Horst, geboren op 8 februari 1901 te Meppel; zie verder VII n
- o) Izaak van der Horst, geboren op 29 december 1901 te Meppel; zie verder VII o
- p) Betje van der Horst, geboren op 29 mei 1904 te Meppel; zie verder VII p
- q) Froukje van der Horst, geboren op 12 september 1906 te Meppel; zie verder VII q
- r) Salomon van der Horst, geboren op 13 februari 1908 te Meppel; zie verder VII r
- s) Froukje Klara van der Horst, geboren op 6 mei 1910 te Meppel; zie verder VII s
- t) Meijer van der Horst, geboren op 8 maart 1912 te Meppel; zie verder VII t
- u) Frida Karel van der Horst, geboren rond 1914 te Meppel; zie verder VII u
- v) Alida Karel van der Horst, geboren op 12 november 1917 te Meppel; zie verder VII v

Echtpaar van Thijn-van der Horst, Nic. v.d. Laanstraat 3 rood te Haarlem

VI f Rachel van der Horst, geboren op 17 juli 1878 te **Steenwijk**, dochter van Simon Salomon van der Horst en Betje Salomon Levi; **overleden op 21 mei 1943 te Sobibor.**

Gehuwd op 24 februari 1904 te **Steenwijk** met

Levie Nathan van Thijn, geboren op ? te Wormerveer, zoon van Nathan van Thijn en Sientje de Leeuw; heeft de oorlog overleefd.

VI g Gerrigje van der Horst, geboren op 17 april 1880 te **Steenwijk**, dochter van Simon Salomon van der Horst en Betje Salomon Levi; overleden op 20 maart 1935 te

Gehuwd op 2 maart 1906 te Haarlem met

Salomon van Thijn, kantoorbediende, geboren op 27 december 1876 te Amsterdam, zoon van Nathan van Thijn en Sientje de Leeuw; overleden op 23 augustus 1940 te Amsterdam.

Generatie VII en VIII

Kinderen uit het huwelijk Van der Horst-Brest (VIa)

Gezin Van der Horst-Nihom, Markt 10 te Steenwijk

VIIa Siemon van der Horst, geboren op 11 mei 1896 te **Steenwijk**, zoon van Salomon van der Horst en Betje Brest; overleden op 23 juni 1935 te **Steenwijk**.
Gehuwd met

Clara Nihom, geboren op 8 maart 1896 te Nijkerk, dochter van Joseph Salomon Nihom en Grietje Hamburger; winkeleigenaresse, **overleden op 28 mei 1943 te Sobibor**.

Uit dit huwelijk:

- a) Betty van der Horst, geboren op 30 maart 1928 te **Steenwijk**; **overleden op 28 mei 1943 te Sobibor**.
- b) Joseph van der Horst, geboren op 5 januari 1930 te **Steenwijk**; **overleden op 28 mei 1943 te Sobibor**.
- c) Margreet van der Horst, geboren op 18 september 1934 te **Steenwijk**; **overleden op 28 mei 1943 te Sobibor**.⁴

Gezin Mogendorff-van der Horst, Boliestraat 21 te Doetinchem

VIIb Reintje van der Horst, geboren op 15 februari 1898 te **Steenwijk**, dochter van Salomon van der Horst en Betje Brest; **overleden op 11 juni 1943 te Sobibor**.

Gehuwd op 17 september 1924 te **Steenwijk** met

Charles Mogendorff, meubelgrossier/theater-directeur, geboren op 21 december 1897 te Doetinchem, zoon van Maurits Mogendorff en Saartje de Jong; **overleden op 3 maart 1945 te Bergen-Belsen**.

Uit dit huwelijk:

- d) Betty Sera Mogendorff, geboren op 12 december 1929 te Doetinchem; **overleden op 11 juni 1943 te Sobibor**.
- e) Maurits Mogendorff, geboren op 9 maart 1932 te Doetinchem; **overleden op 11 juni 1943 te Sobibor**.

VIIc Levie van der Horst, geboren op 23 januari 1900 te **Steenwijk**, zoon van Salomon van der Horst en Betje Brest; overleden op 1 april 1945 te Heerenveen.

Gehuwd op 4 maart 1930 te Groningen met

---

⁴ Zie <http://struikelsteen.nl/assets/Lesbrief-Stolpersteine-2015.pdf>.

Sara Goslinksj, geboren op 11 augustus 1903 te Groningen, dochter van Mozes Heiman Goslinksj en Katharina van der Hak. Uit dit huwelijk twee dochters, die samen met hun moeder de oorlog overleefd hebben.

Gezin Jacobs-van der Horst, Markt 3 te Doetinchem

VII d Betje van der Horst, geboren op 5 september 1904 te **Steenwijk**, dochter van Salomon van der Horst en Betje Brest; **overleden op 27 november 1942 te Auschwitz.**

Gehuwd op 29 augustus 1928 te **Steenwijk** met

Iwan Jacob Jacobs, geboren op 29 mei 1899 te Onstwedde, zoon van Simon Jacobs en Sara Rosenberg; **overleden op 16 december 1942 in Midden-Europa.**

Uit dit huwelijk:

- f) Berthe Judith Jacobs, geboren op 12 april 1929 te Doetinchem; **overleden op 22 november 1942 te Auschwitz.**
- g) Simon Jacobs, geboren op 24 juni 1934 te Doetinchem; **overleden op 27 november 1942 te Auschwitz.**
- h) Sonja Erna Jacobs, geboren op 27 augustus 1935 te Doetinchem; **overleden op 27 november 1942 te Auschwitz.**
- i) Renee Jetty Jacobs, geboren op 8 november 1937 te Doetinchem; **overleden op 27 november 1942 te Auschwitz.**

Kinderen uit het huwelijk Jacobs-van der Horst (VI b)

S.J. Jacobs, Woldstraat 3 te Steenwijk

VII e Salomon Jacob Jacobs, fietsenmaker, geboren op 7 juni 1900 te Blokzijl, zoon van Jacob Alexander Jacobs en Naatje van der Horst; **overleden op 31 maart 1944 in Midden-Europa.**

[Salomon Jacobs verloofde zich op 5 juni 1932 met Henriette Roozendaal uit Hengelo (geboren op ? 4 mei 1911). Op diezelfde dag verloofde zijn broer Simon zich met de zuster van Henriette, Rachel Roozendaal, dochter van Salomon Roozendaal en Amalia Roozendaal].

Echtpaar Jacobs-Roozendaal, Bouwmeesterstraat 32 te Arnhem

VII f Simon Jacobs, koopman, geboren op 16 december 1901 te Blokzijl, zoon van Jacob Alexander Jacobs en Naatje van der Horst; **overleden op 31 maart 1944 in Midden-Europa.**

Gehuwd met

Rachel/Rechel Roozendaal, geboren op 23 augustus 1912 te Hengelo, dochter van Salomon Roozendaal en Amalia Roozendaal; heeft de oorlog overleefd, overleden in 2005.

Kinderen uit het huwelijk Van der Horst-Hartogh (Vic)

Gezin Brommet-van der Horst, Zwolseweg 133 te Deventer

VIIg Betje-Betsie van der Horst, geboren op 29 mei 1899 te **Steenwijk**, dochter van Meijer van der Horst en Rebekka de Hartogh; **overleden op 1 januari 1943 te Deventer (suicide).**

Gehuwd op 20 november 1919 te **Steenwijk** met Liepman Brommet, onderwijzer (op wachtgeld), geboren op 4 maart 1895 te Onstwedde, zoon van Hartog Brommet en Frouke Wolf; **overleden op 16 december 1942 te Mauthausen.**

Uit dit huwelijk een dochter

Frieda Wanda Brommet, geboren op 4 juni 1921 te Wormerveer; heeft de oorlog overleefd, overleden op 3 september 2003 te Amsterdam. Zij trad op 31 augustus 1941 te Deventer in het huwelijk met Amsel Heiman Noach, directeur groothandel in lopen en metalen. De bruidegom was geboren op 7 juli 1915 te Deventer, zoon van Salomon Amsel Noach en Henriette Frankenhuys, en **overleed op 27 april 1945 in het Externe Kommando Wüstegiersdorf.**

S.J. van der Horst, Van Woustraat 241hs te Amsterdam

VIIh Salomon Joel van der Horst, marktkoopman/poelier, geboren op 6 juli 1900 te **Steenwijk**, zoon van Meijer van der Horst en Rebekka de Hartogh; **overleden op 30 juni 1944 in Midden-Europa.**

Gehuwd op 6 januari 1932 te Amsterdam met, en op 20 augustus 1942 gescheiden van

Rachel Weddige, geboren op 16 maart 1907 te Amsterdam, dochter van Louis Raphael Weddige en Rosette van Biene; **overleden op 21 mei 1943 te Sobibor.**

Uit dit huwelijk:

- j) Louis Raphael van der Horst, geboren op 3 november 1933 te Amsterdam; **overleden op 21 mei 1943 te Sobibor.**
- k) Meijer van der Horst, geboren op 1 april 1937 te Amsterdam; **overleden op 21 mei 1943 te Sobibor.**

Viii Simon van der Horst, geboren op 4 oktober 1901 te **Steenwijk**, zoon van Meijer van der Horst en Rebekka de Hartogh; heeft de oorlog overleefd, overleden op 18 oktober 1966 te Enschede.

Gehuwd op 12 april 1932 te Enschede met Helena Themans, geboren op 19 maart 1901 te Enschede, dochter van Salomon Israel Themans en Hester de Jong; heeft de oorlog overleefd, overleden op 28 oktober 1975 te Enschede.

Kinderen uit het huwelijk De Lange-van der Horst (VId)

Dames G. en B. de Lange, Prins Mauritslaan 82 te Scheveningen

Vlij Ginette de Lange, ambtenares b.d., geboren op 30 juni 1898 te Hoogeveen, dochter van Levie de Lange en Judith van der Horst; **overleden op 30 september 1942 te Auschwitz.**

Vlik Betje de Lange, kantoorbediende, geboren op 12 augustus 1899 te Hoogeveen, dochter van Levie de Lange en Judith van der Horst; **overleden op 30 september 1942 te Auschwitz.**

Mw. D. de Lange, Stationsweg 26a te Den Haag

Vilm Dina de Lange, kantoorbediende, geboren op 27 november 1901 te Hoogeveen, dochter van Levie de Lange en Judith van der Horst; **overleden op 12 februari 1943 te Auschwitz.**

Kinderen uit het huwelijk Van der Horst-Turksma (VIe)

Gezin Van der Horst-van der Ven, Professor Spronckpark 4 te Beek

VIn Simon Karel van der Horst, zakenman, geboren op 8 februari 1901 te Meppel, zoon van Karel van der Horst en Reintje Turksma; **overleden op 30 september 1942 te Auschwitz.**

Gehuwd op 1 augustus 1923 te Amsterdam met Clara van der Ven, geboren op 11 november 1901 te Amsterdam, dochter van Simon van der Ven en Branca Polak; **overleden op 31 augustus 1942 te Auschwitz.**

Uit dit huwelijk:

- l) Branca van der Horst, geboren op 1 juni 1925 te Amsterdam; **overleden op 31 augustus 1942 te Auschwitz.**
- m) Karel van der Horst, geboren op 12 april 1927 te Amsterdam; **overleden op 31 augustus 1942 te Auschwitz.**

I.K. van der Horst, Ruysdaelstraat 28'' te Amsterdam

VIIo Izaak Karel van der Horst, magazijnbediende, geboren op 29 december 1901 te Meppel, zoon van Karel van der Horst en Reintje Turksma; **overleden op 31 augustus 1943 in Midden-Europa.**

Gehuwd op 7 april 1927 te Amsterdam met, en gescheiden van Johanna Geertrui Velderman, geboren op 12 juni 1902 te Amsterdam, dochter van Jan Willem Velderman en Dirkje Steltenberg; heeft de oorlog overleefd, overleden op 24 augustus 1991 te Amsterdam.

VIIp Betje van der Horst, verkoopster, geboren op 29 mei 1904 te Meppel, dochter van Karel van der Horst en Reintje Turksma; heeft de oorlog overleefd, overleden op 27 april 1990 te Den Haag.

Gehuwd op 24 maart 1948 te Amsterdam met Carl Heinrich Pauls, geboren op 20 november 1893 te Nieuwer-Amstel, zoon van Willem Pauls en Catharina Lohneng; overleden op 12 mei 1964.

VIIq Froukje van der Horst, geboren op 12 september 1906 te Meppel, dochter van Karel van der Horst en Reintje Turksma; overleden op 26 maart 1907 te Meppel.

VIIr Salomon (Fred) Karel van der Horst, geboren op 13 februari 1908 te Meppel; zoon van Karel van der Horst en Reintje Turksma; heeft de oorlog overleefd, overleden op 9 september 1956 te Naarden.

Gehuwd op 24 november 1932 met Maria Johanna Looijer, geboren op 27 september 1908, dochter van Johannes Looijer en Geertruida Johanna van Beverwijk; heeft de oorlog overleefd, overleden op 29 januari 1985 te Naarden.

Uit dit huwelijk:

n) Carla Truuske van der Horst

VIIs Froukje Klara van der Horst, geboren op 6 mei 1910 te Meppel, dochter van Karel van der Horst en Reintje Turksma; heeft de oorlog overleefd.

Gezin Van der Horst-Ketellapper, Ferdinand Bolstraat 84'' te Amsterdam

VII t Meijer van der Horst, magazijnbediende, geboren op 8 maart 1912 te Meppel, zoon van Karel van der Horst en Reintje Turksma; **overleden op 9 april 1943 te Sobibor.**

Gehuwd op 23 mei 1934 te Amsterdam met

Rosa Ketellapper, geboren op 25 september 1909 te Amsterdam, dochter van Abraham Ketellapper en Vrouwtje Kloot; **overleden op 9 april 1943 te Sobibor.**
Uit dit huwelijk:

- o) Reina van der Horst, geboren op 28 september 1934 te Amsterdam;
overleden op 9 april 1943 te Sobibor.
- p) Abraham van der Horst, geboren op 20 juni 1941 te Amsterdam;
overleden op 9 april 1943 te Sobibor.

VIIu Frida van der Horst, geboren rond 1914 te Meppel, dochter van Karel van der Horst en Reintje Turksma; heeft de oorlog overleefd, overleden in 1992 te Natanya (Isr.) [vraag: is dit dezelfde als VIIs, Froukje Klara?].
Gehuwd met, en gescheiden van B. de Vries.

Echtpaar Vos-van der Horst, Molenbeekstraat 2'' te Amsterdam

VIIv Alida Karel van der Horst, geboren op 12 november 1917 te Meppel, dochter van Karel van der Horst en Reintje Turksma; **overleden op 2 juli 1943 te Sobibor.**

Gehuwd op 18 maart 1942 met Joseph Vos, kleermaker, geboren op 9 mei 1910 te Amsterdam, zoon van Isaac Vos en Mietje Visser; **overleden op 2 juli 1943 te Sobibor.**

Een genealogisch overzicht als dit stemt tot zwijgen. Het grootste deel van het nageslacht van Simon van der Horst en Betje Levi werd vermoord in de vernietigingskampen. Slechts een betrekkelijk klein gedeelte overleefde de Sjoa.

FAMILIE-ARCHIEVEN

Op zaterdag 21 januari 2017 sprak Jaap Booij voor de afdeling Drenthe & NW Overijssel. Zijdelings kwam de vraag aan de orde, hoe we met familie-archieven moeten omgaan. Niet met onverdeelde vreugde constateer ik dat ik op dat punt ervaringsdeskundige ben. Wellicht zijn er lezers, die ik help door mijn ervaringen met hen te delen.

Bezint eer gij begint

Dit oude zeggen is op allerlei terreinen van toepassing, en zeker ook op het punt van het aanleggen van een familiearchief. Je weet wel wanneer en waarmee je begint, maar je weet niet wanneer en hoe je eindigt. Voor mij begon het een kleine dertig jaar geleden, in 1988, toen mijn moeder overleed. Bij het beredderen van haar boedel kwam we allerlei verzamelingen tegen, soms geordend, meestal niet. Gelukkig was mijn jongste zus zo wijs om al die verzamelingen te beschrijven. Van die beschrijvingen hebben we al de jaren veel plezier gehad. En schrik niet, pas in december 2016 hebben we de laatste hand gelegd aan wat inmiddels een keurig geordend archief is. U hoeft geen medelijden met ons te hebben, want we hebben natuurlijk niet dertig jaar onafgebroken aan dat archief gewerkt. Maar al die jaren heeft dat archief wel op onze schouders gedrukt. Vandaar dat ik zeg: weet wel waarmee u begint. Het gaat niet alleen om een investering in tijd, maar ook om psychische druk. Als je eenmaal begonnen bent, is de weg terug moeilijk. Want wij Noorderlingen geven niet graag iets op.

Maak een actieplan

Na het primitief beschrijven van het materiaal kwam de vraag: Hoe nu verder? Wij hebben al doende die vraag beantwoord. Op grond van onze ervaring weten we nu dat het beter is om van meet af aan een goed plan van aanpak te hebben. De grote vraag is: Wat wil je? Wil je alles ordenen, wat je gevonden hebt? Welke ordeningsprincipes hanteer je? Wil je alleen ordenen, of wil je ook alles beschrijven? Een hoe ver wil je met dat beschrijven gaan? Beschrijf je alleen de (onder)delen of beschrijf je elk stuk afzonderlijk?

Wij begonnen met ons werk in een tijd waarin de computer nog geen gemeengoed was. Als doel stelden we onszelf: een goed geordend en minutieus beschreven papieren archief; een archief dat dankzij de beschrijvingen toegankelijk is.

Inmiddels leven we in een geheel andere tijd. Papieren archieven worden gedigitaliseerd. Mensen die streng in de leer zeggen, dat na het digitaliseren het papieren archief zelfs vernietigd kan worden. Als je nu een digitaal archief aanlegt, hoe zorg je ervoor dat dit toegankelijk is én blijft? Ontwerp jezelf een website of laat je dat door een ander doen. En hoe borg je dat ook na jou die website onderhouden wordt en toegankelijk blijft?

Juist omdat wij redelijk naïef met het ordenen en aanleggen van ons familiearchief begonnen zijn, zeggen we eens te meer: Bezint eer gij begint.

Ordenen en opruimen

Volgens ons begint de uitvoering met het ordenen van je materiaal. In ieder geval de totale verzameling, die wij moesten bewerken, was onoverzichtelijk. Het heeft ons zeer geholpen om deelverzamelingen af te scheiden van het grote geheel.

Wij hanteerden een strikte scheiding in zakelijk en persoonlijk. In onze termen is zakelijk archief datgene dat betrekking heeft op het openbare leven van de persoon in kwestie. Wij hadden drie zakelijke archieven onder onze hoede: dat van onze grootvader, de Kamper hooggeleerde dr. Jan Ridderbos, dat van onze vader, de Amsterdamse hoogleraar dr. Nico H. Ridderbos, en dat van onze moeder, mw. W.M. Ridderbos-de Rooij. Voor de twee eerstgenoemde archieven konden we gemakkelijk een bestemming vinden; het derde hielden we voorlopig onder ons om dat te bewerken. Wat zakelijk goed te scheiden was, liep in het persoonlijke in elkaar over. Een leuk probleem bij het ordenen. Aan het zakelijk archief van onze grootvader is een leuk verhaal verbonden. Toen hij in 1960 overleed, besloten zijn nabestaanden dat derden niets met zijn archief te maken hadden. Een hutkoffer vol papieren zou naar de archiefvernietiger gaan. Onze moeder kon dat niet aanzien en gebruikte een oude uitdrukking: een deel van dat archief redde zij in haar woorden “uit het vuur”. Decennia later vertelde mij een beroepsarchivaris voor waar en zeker, dat onze oom, de Kamper hooggeleerde dr. Herman Ridderbos, in zijn tuin het archief van zijn vader verbrand had. De vaste uitdrukking van onze moeder: “ik heb het uit het vuur gered” werd niet meer in figuurlijke zin verstaan maar letterlijk opgevat.

In feite hadden we dus te maken met zes archieven, drie zakelijke en drie persoonlijke. Om de zaak lekker ingewikkeld te maken had onze moeder nog twee verzamelingen: een genealogische verzameling en een uitgebreide fotoverzameling.

De genealogische verzameling splitsten we in twee onderdelen, het genealogisch archief van de familie van onze moeder én het genealogisch archief van de familie van haar man, onze vader. Om deze uitgebreide verzamelingen overzichtelijk te houden splitsten we beide genealogische archieven in twee onderdelen: het voorgeslacht van de grootvader aan moeders, respectievelijk vaders kant, én het nageslacht van deze beide grootvaders.

We hadden dus zes archieven: drie persoonlijke en drie zakelijke; en voegden daaraan twee genealogische archieven aan toe.

Wat de foto's betrof, hanteerden we een strikte indeling: bij elk van de genoemde acht archieven kwam een eigen fotoarchief.

Mocht u de tel kwijt zijn: dankzij onze indeling beheerden we
drie zakelijke archieven
drie persoonlijke archieven
twee genealogische archieven
zes foto-archieven,
in totaal dus zestien. Ik zei het al: Bezint eer gij begint.

Toen we eenmaal op deze wijze de onoverzichtelijke verzameling van onze moeder in zestien goed omschreven onderdelen hadden ingedeeld, begon de volgende fase: die van het opruimen. U zult het niet geloven maar we hebben meer dan een kubieke meter papier (en dat is ongelooflijk veel) weggegooid. Drie kleine voorbeelden:

1. decennia lang had onze moeder al haar treinkaartjes bewaard - u weet wel, van die mooie kartonnen kaartjes, bruin/wit of groen; een prachtige verzameling maar niet interessant voor een historisch onderzoeker.
2. hetzelfde geldt voor alle nota's van taxi's, suikerzakjes, onderleggers van koffiekopjes, etiketten van wijnflessen en noemt u maar op; een begerenswaardig bezit voor iemand die zoiets spaart, maar de geschiedschrijver doet er niets mee.
3. vele honderden ansichtkaarten, all over the world; heerlijk om te zien maar ze horen niet in een archief thuis.

Ons welgemeend advies: zet u over uw schroom heen en doe weg.

Het eindresultaat

Bij ons ordenen hebben we veel plezier gehad van onze genealogische overzichten, die we gemaakt hebben met behulp van al het genealogisch materiaal dat onze moeder verzameld had. In die genealogische overzichten kreeg ieder familielid een uniek nummer. We gebruikten datzelfde nummer bij de ordening van alle stukken, die onze moeder voor ieder van de familieleden verzameld had, en bij het ordenen van de foto's.

Vele jaren later: al het materiaal, dat wij willen bewaren, zit nu in officiële archiefdozen. Let u op: elke officiële archief bewarende instelling heeft een grote hekel aan nietjes, paperclips en plastic omslaghoezen.

Al dat materiaal is inmiddels beschreven in wat wij Deelinventarissen genoemd hebben (volgens de archief bewarende instelling is dat een verkeerd woord).

Wij hebben het geluk, dat officiële archief bewarende instellingen zich ontfermd hebben over vele delen van ons familiearchief; de afdeling foto's hebben we voorlopig onder ons gehouden.

Ons einddoel: een keurig geordend en goed beschreven, dus gemakkelijk toegankelijk familiearchief hebben we bereikt.

We leven inmiddels in een andere tijd, en moeten dus de vraag onder ogen zien of we dat papieren archief gaan digitaliseren. Ik denk dan in eerste instantie aan de foto's en aan het familiedrukwerk (geboorte-, huwelijks- en rouwkaarten).

In het gesprek met Booij kwam de vraag aan de orde, wat iemand moet doen, die niet het geluk heeft dat een archief bewarende instantie haar/zijn familiearchief overneemt. Het is een prima vraag met een redelijk hoge urgentie. Wij genealogen, we worden steeds ouder en jongeren staan niet te dringen om ons werk / onze hobby over te nemen. Ikzelf denk dat het eerste wat je moet doen, is digitaliseren. Digitaliseer al je bestanden, je foto's, je familiedrukwerk. Ik meen begrepen te hebben, dat in onze Verenigingscentrum gewerkt wordt aan een Digitaal Depot. Het zou mooi zijn wanneer zoiets van de grond komt. Het zou een belangrijke taak van de NGV kunnen zijn, het monnikenwerk van vele genealogen conserveren.

GENEALOGIE VAN 'OOM JAN'

Ingezonden door: Filippus Tepper. Email: flip.tepper@gmail.com.

Mijn bejaarde tante had een tante en die tante had een prachtig fotoalbum. "Kijk" zei mijn tante: "Dat is oom Jan". Maar wie was oom Jan? Want ik heb helemaal geen oom Jan. Dus begon ik mij wat meer te verdiepen in genealogie en werd vriend van het Centraal Bureau voor Genealogie en lid van de Nederlandse Genealogische Vereniging. Ook volgde ik een cursus Genealogie bij het Regionaal Archief Rivierenland.

Ik kwam er al vrij spoedig achter dat ik (oude) familiefoto's eigenlijk toch leuker vind dan genealogie. Maar ook dat ik de afgebeelde personen wel wil kunnen plaatsen binnen het familie verband. Dat bracht mij op de gedachte om een fotoalbum met een genealogische bijlage als stamboom in beeld op te zetten. Dat brengt je op onbegaan terrein want een echte genealoog legt de gegevens van zijn / haar onderzoeken vast in een genealogisch programma en voegt daar eventueel nog wat (verkleinde) foto's aan toe. Omdat ik altijd al belangstelling heb gehad voor oude foto's beschik ik over een bescheiden collectie foto's verkregen van overleden familieleden. Maar "wie was wie"?

Het ligt voor de hand om foto's te identificeren aan de hand van de opname datum. Maar voor oude foto's kom je daar niet ver mee. Die kun je heel goed identificeren door een combinatie van de geboortedatum en de

geboortenaam van de afgebeelde persoon. Een naam kan nog wel eens veranderen, een geboortedatum maar zelden. Ik ben dus 19430118 Filippus Tepper. Mijn grootvader is 18790923 Filippus Tepper en mijn neef is 19470924 Filippus Tepper. Mijn dochters zijn / waren 19770824 Annemarie Tepper en 19770824 Willemin Tepper. Een tweeling dus. Staan er meerdere personen op een foto dan wordt het allemaal wat ingewikkelder.

De relatie tussen de verschillende personen leg ik beknopt vast in een soort stenografische stijl als genealogische bijlage. Mijn stamboom, uitgewerkt door anderen, beslaat, uitgeprint, ruim 300 pagina's en een lege inktpatroon. Dat is een beetje veel als bijlage bij een fotoalbum. Bovendien is het dikste fotoalbum dat je bij de Hema kunt bestellen maximaal 120 pagina's. Mijn doelstelling is om zo veel mogelijk informatie op zo weinig mogelijk papier onder te brengen en personen die in dezelfde tijd leven of geleefd hebben zo dicht mogelijk bij elkaar te presenteren zonder mij te bekommeren over het volgnummer van hun generatie.

In de genealogische bijlage ga ik uit van het individu en niet van het gezin. Iedere persoon krijgt een eigen alinea met de volgende opbouw:

Geboortedatum – Geboortenaam - Datum van overlijden - V:Geboortedatum van de vader - M:Geboortedatum van de moeder - R:Geboortedatum van de levenspartner - D:Geboortedatum van een dochter - Z:Geboortedatum van een zoon.

Een en ander voor zover van toepassing en voor zover bekend. Een fragmentarisch voorbeeld kunt u onderstaand als bijlage bij deze tekst aantreffen. Dus geen getob met genealogische software maar gewoon een tekstbestandje van een paar kilobytes. Door het gebruik van de geboortedatum als een soort postcode is er een rechtstreeks verband tussen de foto en de genealogische bijlage in beide richtingen. Dat zoekt veel sneller dan op namen, zeker als je allemaal Filippus heet.

Maar wie was nu oom Jan? Aan de genealogische bijlage kunt u ontnemen dat dat Jan Tepper was. De broer van mijn grootvader Filippus Tepper. De vader van beiden was Remke Tepper. De zoon van Filippus Tepper was Adolf Tepper. En de zoon van Adolf Tepper is Filippus Tepper, de schrijver van dit eigenzinnige artikel.

Mijn bejaarde tante was Aaltje Tepper en haar tante met het fotoalbum Elsiena Tepper. Mocht u dit artikel over 100 jaar nog eens nalezen dan valt nog steeds na te gaan "wie, wie was".

Genealogische bijlage:

18431122 Remke Tepper 18890412. D:18771014. Z:18790923. Z:18880314.

18771014 Elsiëna Tepper 19610905. V:18431122.

18790923 Filippus Tepper 19211017. V:18431122. Z:19180406. D:19201217.

18880314 Jan Tepper 19220919. V:18431122.

19180406 Adolf Tepper 20071027. V:18790923. Z:19430118.

19201217 Aaltje Tepper V:18790923.

19430118 Filippus Tepper V:19180406.

Een van de leukste bijkomstigheden van eerder genoemde organisaties is dat ze regelmatig lezingen organiseren over genealogie en aanverwante onderwerpen. Een lezing van Peter Eyckerman over het dateren van oude foto's had mijn bijzondere belangstelling en is een aanrader voor Voeks afdelingen. De foto van Oom Jan is gemaakt door H Wieringa Dzn. In het boek "Photographers in the Netherlands" van Steven Wachlin valt op bladzijde 652 te lezen dat Hinderikus Wieringa in Groningen werkzaam was als fotograaf tot het jaar 1894. Oom Jan kan toen dus hoogstens zes jaar zijn geweest. Hij ziet er voor zijn leeftijd dus wel wat oud uit. Mijn bejaarde tante is inmiddels overleden. Toch denk ik dat ze het bij het rechte einde had.

In werkelijkheid vermeld ik meer gegevens in de bijlage, maar om de systematiek duidelijk te maken is bovenstaande voldoende. Zoals genoemd, onbegaan terrein. Stuur uw verbeteringen naar flip.tepper@gmail.com. Maar hou de doelstellingen in de gaten.

DE KLEINSTE JONGEMANNEN UIT SMILDE

Samensteller Jan Pol, zie ook www.hoogeveen-historie.nl

De kleinste jongemannen uit de Nationale Militie registers van Smilde periode 1843 – 1861. Deze waren te klein om in dienst te worden gesteld.

Inschrijfregister

In het jaar waarin de jongeman negentien werd, moest hij zich melden bij de gemeente waar hij woonde om zich in te laten schrijven in het inschrijfregister. In dit register werden de volgende gegevens van jongemannen opgenomen: naam, geboortedatum, plaats van geboorte, beroep, namen van hun ouders of voogd, maten en signalement. In de kolom Aanmerkingen werd in veel gevallen veel informatie vermeld onder andere vrijstelling, stamboeknummer, nummer verwisselaar, plaatsvervanger, enz.

Lotingsregister

In hetzelfde jaar dat de jongeman negentien werd, werd een lotingsdag georganiseerd. Elk jaar moest een aantal jongemannen de dienst vervullen, de rest werd vrijgesteld. In het lotingregister werden enkele gegevens overgenomen uit het inschrijfregister. Verder werd het gevuld met aanvullende informatie onder andere broederdienst, lichaamsgebreken, in welk regiment hij ingedeeld werd. Van de personen die in deze registers een stamboeknummer hebben en waarvan men weet in welk regiment hij zat, kan men in het Nationaal Archief in Den Haag een register opvragen voor aanvullende gegevens over zijn loopbaan, rang etc.

1843 Jacob Karsten, geb. 18-04-1824 Smilde, lengte 1 el 3 palmen 5 duimen en 0 strepen, zoon van Jan Karsten en Hendrikje Duiker.

1843 Lambert Witvoet, geb. 12-04-1824 Smilde, lengte 1 el 3 palmen 2 duimen 5 strepen, zoon van Hendrik Witvoet en Sjoukje Bruinsma.

1845 Kier Harm Bos, geb. 07-02-1826 Smilde, lengte 1 el 1 palmen 2 duimen 0 strepen, zoon van Jan Roelofs Bos en Aaltje Muskee.

1848 Hendrik Duiker, geb. 08-08-1829 Smilde, lengte 1 el 2 palmen 0 duimen 0 strepen, zoon van Roelof Duiker en Geertje Koops.

1848 Geert Ringenaldus, geb. 25-12-1829 Smilde, lengte 1 el 2 palmen 0 duimen 0 strepen, zoon van Luiten Ringenaldus en Harmpje Geerts Bremer.

1849 Sipke Hagedoorn, geb. 04-10-1830 Diever, lengte 1 el 3 palmen 0 duimen 0 strepen, zoon van Eite Hagedoorn en Blijke Sipkes van Veen.

1854 Jacob Hofman, geb. 01-08-1835 Smilde, lengte 1 el 3 palmen 5 duimen 0 strepen, zoon van Roelof Hofman en Hesseltien Jagt.

1854 Hendrik de Roode, geb. 03-12-1835 Smilde, lengte 1 el 2 palmen 5 duimen 0 strepen, zoon van Jannes de Roode en Jantien Kuik.

1855 Johannes Brands, geb. 19-12-1836 Smilde, lengte 1 el 3 palmen 9 duimen 8 strepen, zoon van Johannes Jacob Brands en Grietje van den Berg.

1855 Hendrik Drenth, geb. 28-09-1836 Smilde, lengte 1 el 3 palmen 8 duimen 0 strepen, zoon van Hendrik Drenth en Tobina Johanna Tieleman.

1855 Aaldert Klok, geb. 24-01-1836 Smilde, lengte 1 el 3 palmen 9 duimen 8 strepen, zoon van Hendrik Klok en Geesje Otten.

1855 Harmannes Schans, geb. 06-02-1836 Meppel, lengte 1 el 3 palmen 7 duimen 0 strepen, zoon van Hillechien Schans.

1856 Pieter Doek, geb. 05-07-1837 Smilde, lengte 1 el 3 palmen 8 duimen 0 strepen, zoon van Hendrik Doek en Luttien Imkes Pomper.

1856 Hendrik Hollander, geb. 06-06-1837 Smilde, lengte 1 el 3 palmen 8 duimen 0 strepen, zoon van Auke Hollander en Grietje Hendriks Heins.

1856 Hendrik de Wacht, geb. 20-07-1836 Smilde, lengte 1 el 3 palmen 8 duimen 0 strepen, zoon van Tjeerd Heines de Wacht en Geertje Arjens Hoogeveen.

1857 Klaas Welink, geb. 18-03-1837 Smilde, lengte 1 el 3 palmen 8 duimen 0 strepen, zoon van Geert Welink en Wietske Lourens Keuning.

1857 Hendrik Boerhof, geb. 07-02-1838 Smilde, lengte 1 el 3 palmen 7 duimen 0 strepen, zoon van Jan Hendriks Boerhof en Grietje Lamberts Koops.

1857 Marten ten Broeke, geb. 23-03-1838 Smilde, lengte 1 el 3 palmen 9 duimen 2 strepen, zoon van Jan ten Broeke en Henderkien Oost.

1858 Jurrien Brands, geb. 20-07-1839 Smilde, lengte 1 el 3 palmen 5 duimen 0 strepen, zoon van Johannes Brands en Grietje van den Berg.

1858 Jacob Scholten, geb. 18-03-1839 Zwartsluis, lengte 1 el 3 palmen 6 duimen 6 strepen, zoon van Govert Scholten en Trijntje Jut.

1860 Jan Kamps, geb. 29-10-1841 Beilen, lengte 1 el 2 palmen 0 duimen 0 strepen, zoon van Jannes Kamps en Grietje Daalman.

1860 Lammert Knorren, geb. 02-03-1841 Smilde, lengte 1 el 2 palmen 0 duimen 0 strepen, zoon van Lambert Knorren en Marchien Brugging.

1860 Jan Stoker, geb. 26-12-1841 Smilde, lengte 1 el 3 palmen 0 duimen 0 strepen, zoon van Engbert Stoker en Wopke Onnes.

Bron: Gemeente Midden Drenthe.

1 Nederlandse el = 1 meter
1 Nederlandse palm = 0,1 meter
1 Nederlandse duim = 0,01 meter (centimeter)
1 Nederlandse streep = 0,001 meter of 1 millimeter
Bron: Wikipedia

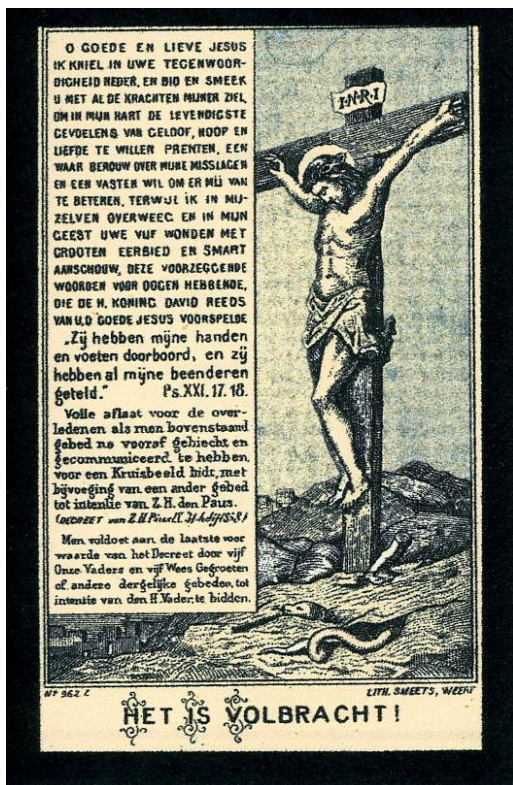
BIDPRENTJES

Afdelingswebsite: <http://drenthe.ngv.nl>

Op de website van de NGV afdeling Drenthe en Noordwest-Overijssel staat de gescande collectie bidprentjes van de heer G.H.J. Kolker uit Emmen. Als lid kunt u deze collectie thuis op uw PC inzien.

De redactie zal zo af en toe een bidprentje uit deze collectie met enkele aangevulde genealogische gegevens in Threant vermelden.

De eerste is van Hermanus Assen.

Hermanus Assen, geb. De Loo (Dalen) 9-7-1839, ovl. Erica (Emmen) 8-4-1919, zv Berend Assen en Margaretha Blaauwgeerts, tr. Dalen 25-4-1867 met Regina Berendsen geb. Dalen 18-2-1843, ovl. Emmen 12-1-1909, dv Jan Berendsen en Maria Scheepers;

Kinderen uit dit huwelijk:

1. Berend geb. De Loo (Dalen 29-12-1867, ovl. De Loo (Dalen) 10-1-1868;
2. Bernardus geb. Nw. Amsterdam (Emmen) 16-5-1869, ovl. Erica (Emmen) 22-3-1879;
3. Anna Maria geb. Nw. Amsterdam (Emmen) 16-11-1871, overl. Emmen 7-7-1928;
4. Johannes geb. Nw. Amsterdam (Emmen) 9-1-1875, ovl. Emmen 9-11-1918;
5. Margaretha geb. Nw. Amsterdam (Emmen) 2-10-1877;
6. Helena Hermina geb. Erica (Emmen) 11-1-1881, ovl. Erica (Emmen) 8-8-1881;
7. Hermanus geb. Erica (Emmen) 3-10-1882;
8. Bernardus Albertus geb. Erica (Emmen) 23-1-1887, overl. Erica (Emmen) 17-3-1887;
9. Albertus Hendricus Joseph geb. Erica (Emmen) 1-3-1888, ovl. Erica (Emmen) 25-4-1889;

NGV afdeling Drenthe en Noordwest-Overijssel

De afdeling is opgericht op 12 juni 1989. Afdelingswebsite: <http://drenthe.ngv.nl>

Bestuur

- Voorzitter: H. Hillinga (Harm), Helios 11, 7904 HA Hoogeveen *
tel.: 0528-272433, e-mail: voorzitter@drenthe.ngv.nl
- Secretaris: J. Ridderbos (Jan), Frambozenhof 14, 9408BL Assen **
tel.: 0592-350504, e-mail: Jan.Ridderbos@zonnet.nl
- Penningmeester: E.G. Heidmeijer (Bert), Veneweg 37, 7946 LC Wanneperveen
tel.: 0522-281642, e-mail: penningmeester@drenthe.ngv.nl
- Alg. bestuurslid: H. Jonkman (Henk), Koggerdaalder 20, 8253 BW Dronten.
tel.: 0321-380494, e-mail: 1e_Bestuurslid@drenthe.ngv.nl
- Alg. bestuurslid: A. Otten (Aaldert), Stationsweg 21, 9751 CA Haren
tel.: 050-5350293, e-mail: 2e_Bestuurslid@drenthe.ngv.nl
- Alg. bestuurslid: B. de Wit, Vaartweg 141, 9423 RK, Hoogersmilde
tel.: 0592- 459713.

Redactie Threat

- Eindredactie: H. Meppelink (Henriëtte)
- Lay-out: H. Meppelink (Henriëtte)
- Genealogie: A. Pol (Anneke)
- Redactielid: J. Ridderbos (Jan)
- Redactieadres: Threat, p/a A. Pol, Prins Mauritsplein 30-23
7902 AG Hoogeveen, tel.: 0528-271915, e-mail: kopij@drenthe.ngv.nl

- Bibliotheek: H. Jonkman (Henk), Koggerdaalder 20, 8253 BW Dronten.
tel.: 0321-380494, e-mail: Bibliothecaris@drenthe.ngv.nl

- Webmaster: Hillinga (Harm), Helios 11, 7904 HA Hoogeveen
Tel. 0528-272433, e-mail: webmaster@drenthe.ngv.nl

- CALS : A.F. Dekker (André), tel.: 0591- 625893, e-mail: a.f.dekker@home.nl

Digitalisering advertenties:

J. Pol (Jan), tel.: 0528-271915, e-mail: janpol48@kpnmail.nl

H.J. Huizing (Hans), tel.: 0522-440717, e-mail: hanshuizing@xs4all.nl

Hulp bij zoeken in Polen en Pruisen:

H.J. Huizing (Hans), tel.: 0522-440717, e-mail: hanshuizing@xs4all.nl

Hulp (algemeen) bij genealogie:

A. Pol-Snippe (Anneke), tel.: 0528-271915, e-mail: jan-annekepol@kpnmail.nl

* en ** = respectievelijk afgevaardigde en plv. afgevaardigde naar de Algemene Vergadering van de NGV.

Afzender:

NGV afd. Drenthe en NW-Overijssel
Frambozenhof 14,
9408 BL Assen